

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-214

5.3.2024

Storebrand Danica Pensjonsforsikring

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Kollektiv uføredekning – utmelding – minst 20 % ufør – informasjon om fortsettelsesforsikring – avvist- § 19-7, avtl. § 36.

Forsikrede var medlem av arbeidsgivers uføredekninger. Etter vilkårene kunne han ikke meldes ut dersom han var minst 20 % arbeidsufør. I 2012 ble han alvorlig skadet i en fritidsulykke, og ble sykmeldt. Forsikrede ble i november 2013 innvilget midlertidig uførepensjon fra foretaket. Arbeidsforholdet ble avsluttet. Han besvarte ikke brev med informasjon om rett til å tegne fortsettelsesforsikring, og forsikrede tegnet ikke slik dekning. Han var i ulike arbeidsforhold i store deler av perioden april 2015 til desember 2016, og med inntekter dels høyere enn opprinnelig lønn. Foretaket stanset 26.2.16 uførepensjon fra 1.12.15, og arbeidsgiver meldte forsikrede ut av ordningen. Han ble igjen arbeidsufør og meldte nytt krav i 2017. Foretaket avslo kravet fordi han ikke lenger var medlem av ordningen. Forsikrede anførte at utmeldingen var ugyldig fordi han hele tiden var minst 20 % arbeidsufør. Han viste til spesialisterklæring fra 2014 og til at arbeidsforholdene var arbeidsutprøving gjennom Nav. Saken reiste spørsmål om utmeldingen var gyldig. Videre reiste saken spørsmål om informasjonen han fikk om rett til å tegne fortsettelsesforsikring var forsvarlig, herunder om han ville ha tegnet en fortsettelsesforsikring. Nemnda bemerket at for å avklare forsikredes arbeidsevne, var det etter nemndas syn behov for muntlig bevisføring for domstolen. Saken egnet seg ikke for nemndas rent skriftlige saksbehandling og den ble avvist fra nemnda.

Saksfremstilling

Forsikrede ble i 2009 meldt inn i arbeidsgivers kollektive dekningsordninger, herunder uføredekning. Han ble påført store hodeskader ved en ulykke i fritiden 25.7.12.

Forsikredes arbeid, uførepensjon og arbeidsavklaringspenger frem til krav i 2017

Forsikrede var sykemeldt fra 25.7.12. Etter krav 12.8.13 innvilget foretaket 19.11.13 innskuddsfritak og løpende uførepensjon (kr 1 185 per måned) fra 1.8.13 til 31.7.15. Det ble ikke vurdert om uførheten var varig.

Forsikrede opplyste 8.8.23 at han var i arbeidsforhold fra oktober 2013 til mars 2014.

Fra erklæring ved spesialist i nevrologi, dr.med. 27.5.14 (konklusjoner):

Årsakssammenheng

Det er overveiende sannsynlig årsakssammenheng mellom (forsikredes) I nåværende nedsatte funksjon i venstre arm og ben, dobbeltsyn, hukommelses- og konsentrasjonsvansker, reduserte romforståelse og orienteringsvansker og direkte skade påført i ulykken.

Medisinsk invaliditet

Inngangsinvaliditet forelå sannsynlig ikke på ulykkestidspunktet.

Nåværende total medisinsk invaliditet er sannsynlig lik den skaderelaterte medisinske invaliditeten, og anslås etter pkt. 1.9.3 til ca. 33 %.

Funksjonsvurdering

Direkte skade påført i ulykken har sannsynlig medført redusert funksjon i aktiviteter i hjem og på fritiden.

Direkte skade påført i ulykken har sannsynlig gjort ham uegnet til å utøve yrket som tømmer i slik virksomhet han var på skadetidspunktet.

Direkte skade påført i ulykken har sannsynlig redusert hans yrkesvalg betydelig idet hans påførte skade vil ha betydning i alle typer arbeid.

Særlige behov

Måltrett styrke- og koordinasjonstrening anbefales.

Det anbefales også målrettede tiltak av typen arbeidstrening ev. kognitiv trening.

Utbetalingsutskrifter viser at han fikk arbeidsavklaringspenger i periodene 22.12.14 til 29.3.15.

Foretaket ba hhv. 13.7.15, 12.8.15 og 24.9.15 om oppdaterte Nav-vedtak, uten å motta svar. Foretaket varslet 19.10.15 at saken ville bli avsluttet.

I Navs registre (utskrift mars 2017) ble det registrert ulike arbeidsforhold i periodene 1.4.15 – 31.10.15, 4.12.15 – 1.4.16 og 1.4.16 – 31.12.16. Dette er sammenfallende med det forsikrede oppga i juli 2023.

Nav stanset 17.12.15 utbetaling av arbeidsavklaringspenger fra 14.12.15, fordi forsikrede var i arbeid fra denne datoen. I lys av dette stanset foretaket 26.2.16 uførepensjon og innskuddsfritak fra 1.12.15. Forsikrede ble meldt ut av ordningen 27.4.16 med virkning fra desember 2015.

Foretaket sendte 29.4.16 informasjon om rett til tilbud om fortsettelsesforsikring.

Vi har fått beskjed fra din arbeidsgiver om at du skal meldes ut av ordningen i Danica Pensjon.

Pensjonskapitalen som er oppspart for deg er overført til et pensjonskapitalbevis. Vedlagte dekningsoversikt viser hvordan rettighetene i pensjonskapitalbeviset er etter utmeldingen.

Du har rett til å fortsette sparing til alderspensjon og opprettholde forsikringsdekninger ved å fortsette innbetalingen selv.

Retten til å fortsette sparing til alderspensjonen bortfaller dersom du blir medlem av en ny innskudds- eller foretakspensjonordning.

Årlig innskudd til alderspensjon kan maksimalt tilsvare det beløpet bedriften innbetalte det siste året medlemskapet varte, justert for endring i folketrygdens grunnbeløp (G). Beløpet kan du årlig oppjustere i forhold til økningen i G.

Vi gjør oppmerksom på at innbetalingen ikke gir rett til skattefradrag.

Dersom du ønsker å fortsette innbetalingen selv, ber vi deg gi oss tilbakemelding innen 7 måneder fra 29. april 2016.

Hvis du ikke fortsetter betalingen av premie innen 29. april 2016, er du forsikret i 14 dager fra 29. april 2016 i tilfelle du blir ervervsufør. Hvis du innenfor fristen på 7 måneder velger å fortsette betalingen av premie, vil du igjen være forsikret fra første premie er betalt. Se i vilkårene under 'Opprettelse av fortsettelsesforsikring' for utfyllende regler om fortsatt sparing og forsikring.

Følg med på nett

I Danica Nettpensjon, som du finner på www.danica.no, oppdaterer vi dine tall fortløpende. Her har du også mulighet til å velge å få tilsendt alle brev og meldinger fra Danica Pensjon elektronisk. Du får da opprettet en egen kundemappe som inneholder alle brev og meldinger som er sendt deg fra Danica Pensjon. På denne måten slipper du å få tilsendt informasjonen på papir, og du kan når som helst gå inn på Danica Nettpensjon og lese det vi har sendt til deg. Du kan også velge å få tilsendt en e-post hver gang vi sender deg et nytt brev eller melding.

De fleste av opplysningene vil du også finne på 'Danica Pensjonsoversikt' under valget Danica Nettpensjon på vår hjemmeside: www.danica.no. Her oppdateres opplysningene fortløpende.

Ta gjerne kontakt med vårt kundesenter på telefon 81 53 32 10 eller send e-post til danica@danica.no hvis du ønsker ytterligere opplysninger.

Forsikrede tegnet ikke fortsettelsesforsikring.

Forsikrede ble igjen innvilget arbeidsavklaringspenger fra 14.11.16. Forsikrede opplyste 8.8.23 at han også var i jobb fra mai til august 2017, og at vedtak om arbeidsavklaringspenger i 2013 til 2017 ble satt på "vent" i periodene han var i arbeid.

Forsikrede meldte nytt krav om uførepensjon 20.3.17.

Foretaket avsto 12.4.17 kravet, idet det la til grunn at han ble meldt ut av ordningen i februar 2016, med virkning fra desember 2015. Da han igjen ble arbeidsufør i november 2016, var han ikke lenger medlem av ordningen.

Nav innvilget 20.9.19 100 % uføretrygd fra 1.10.19, og med uføretidspunkt september 2017. Det ble lagt til grunn G-korrigerede inntekter på hhv., 476 000 (2012), 412 000 (2013), 310 000 (2014), 336 000 (2015), og 525 000 (2016).

I klage 3.6.19 anførte forsikrede at han var mer enn 20 % arbeidsufør også da han var registrert å være i arbeid, men foretaket fastholdt avslaget 2.7.19.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har vært minst 20 % arbeidsufør siden ulykken, og at han derfor ikke kunne meldes ut av ordningen. Arbeidsforholdene var arbeidsutprøving etter krav og organisering av Nav, og han var aldri friskmeldt. Uførheten og årsaken til denne har vært den samme hele tiden, og dette er derfor ett og samme forsikringstilfelle. Dette bekreftes av spesialistens erklæring, og ved at han mellom arbeidsforholdene fikk arbeidsavklaringspenger, og ikke sykepenger, frem til Nav innvilget uføretrygd. Den høyere inntekten i 2016 skyldtes blant annet nattillegg.

Videre har foretaket etter vilkårene plikt til å foreta en selvstendig vurdering av forsikredes uførhet. Dette ble ikke gjort, og usikkerhet om hans uføregrad er foretakets ansvar. Nav vurderte uansett at forsikrede ikke hadde arbeidsevne.

Forsikrede bestrider ikke at han antakelig mottok tilbud om fortsettelsesforsikring, men at han pga. skadene fra ulykken ikke forsto innholdet. Foretaket var ytterligere kjent med at forsikrede var hardt skadet og måtte forstå at forsikrede ikke var i stand til å forstå eller å følge opp spørsmålet om fortsettelsesforsikring. Tap av uføretytelsen er i tillegg så urimelig at forsikrede må gis medhold etter avtl. § 36. Det er vist til mindretallets votum i Rt-2005-1112, og FSN-6511 (antitetisk).

Foretaket har i det vesentlige anført at kravet må vurderes i lys av vilkårene, og at Navs vurderinger ikke er avgjørende. Midlertidig uførepensjon ble i tråd med vilkårene stanset da han kom i arbeid. Han var mer enn 80 % arbeidsfør, og kunne meldes ut av ordningene fra desember 2015 da han var i fullt arbeid fra 1.4.15 til 31.10.15 og fra 4.12.15 til 1.4.16. Navs vedtak 17.12.15 bygget også på at forsikrede var i fullt arbeid og ikke lenger oppfylte krav til arbeidsavklaringspenger. Dette bekreftes ved at forsikrede unnlot å svare på spørsmål om arbeid og varsel om opphør høsten 2015, og han reagerte heller ikke da han ble meldt ut i april 2016, med virkning fra desember 2015. Videre bevisførsel om disse forholdene forutsetter muntlige forhandlinger, og må avvises som uegnet for nemndas skriftlige saksbehandling.

Når han ikke tegnet fortsettelsesforsikring, var han ikke omfattet av ordningen da han igjen ble arbeidsufør, og nytt forsikringstilfelle inntraff i november 2016. Han fikk forsvarlig informasjon om

retten til å tegne fortsettelsesforsikring, i tråd med langvarig bransjepraksis. Han var i full jobb og kan ikke høres med at han ikke var i stand til å forstå eller ivareta sine rettigheter til å tegne fortsettelsesforsikring. Foretaket hadde uansett ikke grunn til å tro at han eventuelt ikke var i stand til å ivareta sine interesser.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om utmeldelsen i 2016 var gyldig, og om foretakets utredningsplikt. Saken reiser også spørsmål om informasjon om rett til fortsettelsesforsikring var forsvarlig, og om foretaket hadde en særlig omsorgsplikt pga. forsikredes skader, samt eventuelle konsekvenser dersom informasjon ikke var iht. krav i fal. § 19-7. Videre reiser spørsmål om vilkår eller utmelding var i strid med avtaleloven § 36.

Forsikrede sluttet hos arbeidsgiver etter han var utsatt for ulykken 25.7.12.

Partene forstås å være enige om at forsikrede hadde krav på uføreytelse og innskudds- og betalingsfritak i henhold til uføregrad, og at han heller ikke kunne meldes ut av ordningen, så lenge han var minst 20 % arbeidsufør.

Det første spørsmålet er om forsikrede var mer enn 80 % arbeidsfør, slik at foretaket hadde adgang til å melde forsikrede ut av ordningen 27.4.16, med virkning fra desember 2015.

Følgende hitsettes fra vilkårene:

Hvis forsikrede er langvarig ervervsufør, utarbeider vi en generell vurdering av forsikredes ervervsevne. Graden av ervervsuførhet vil fastsettes på grunnlag av den nedsettelse av ervervsevnen som ervervsuførheten kan antas å ha medført etter objektive symptomer. Vi vil blant annet ta hensyn til forsikredes arbeidsinntekt ved personlig arbeid før ervervsuførheten inntrådte og til forsikredes inntekt og inntektsmuligheter etter dette tidspunktet.

Ikke bare forsikredes vanlige arbeid, men ethvert arbeid som kan passe for vedkommende, skal tas i betraktning når ervervs- og inntektsevne fastsettes.

Forsikrede har selv opplyst at han var i arbeid fra oktober 2013 til mars 2014, og fra mars til november 2015. Denne siste perioden stemmer med at han i Navs systemer ble registrert å være i arbeid fra 1.4.15 til 31.10.15. Nav har deretter registrert at han var i arbeid fra 4.12.15 til 1.4.16. Det er ikke fremlagt dokumentasjon fra Nav om perioden 1.4.16 til desember 2016. Foretaket rettet høsten 2015 flere henvendelser til forsikrede for å avklare dette, men disse ble ikke besvart.

Videre har forsikrede selv opplyst at han var i arbeid fra desember 2015 til desember 2016. Dette kan forklare at forsikredes inntekt for 2016 (korrigert for utvikling i G) var klart høyere enn noen av årene 2012 (ulykkesåret) til 2015. At Nav i uførevedtaket la til grunn at uføretidspunktet var i 2017 kan trekke i samme retning.

Foretaket anfører at forsikrede var mer enn 80 % arbeidsfør, og at han kunne meldes ut av ordningen i desember 2015. Forsikrede har anført at han har vært minst 20 % arbeidsufør siden ulykken. Arbeidsforholdene var ifølge forsikrede arbeidsutprøving etter krav og organisering av Nav. Ifølge forsikrede bekreftes dette av spesialistens erklæring, og ved at han mellom arbeidsforholdene fikk arbeidsavklaringspenger, og ikke sykepenger, frem til Nav innvilget uføretrygd. Den høyere inntekten i 2016 skyldtes blant annet nattillegg.

Nemnda bemerker at det etter vilkårene ikke er avgjørende om forsikrede eventuelt mottok arbeidsavklaringspenger da han ble meldt ut 27.4.16, med virkning fra desember 2015.

Med hjemmel i pkt. 4.1 bokstav d) i Finansklagenemndas vedtekter kan en sak avvises dersom saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det fremgår videre

av Prop. 32 L (2015-2016) pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål".

Slik saken er opplyst finner nemnda at saken ikke egner seg for nemndas rent skriftlige saksbehandling. For å avklare forsikredes arbeidsevne, er det etter nemndas syn behov for muntlig bevisføring for domstolen, herunder utspørring av parter, vitner og sakkyndige.

Etter dette er det ikke nødvendig for nemnda å ta stilling til de øvrige spørsmålene som er reist i saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).